

Zpráva o postupu realizace projektu

„Podpora meziobecní spolupráce“ za období od 1. oficiálního setkání představitelů obcí do 2. oficiálního setkání představitelů obcí (od 5. 6. 2014).

ORP BRUNTÁL

1. ÚVOD

1.1. Vymezení území ORP

Poloha

Území ORP Bruntál se nachází v severozápadní části Moravskoslezského kraje. Převážná část plochy je vyplněna pahorkatinou Nízkého Jeseníku, na severozápadě zasahuje do území hlavní hřeben Hrubého Jeseníku. Na území správního obvodu Bruntál jsou dva významné vodní toky – řeky Opava a Moravice – a prochází zde evropské rozvodí řek tekoucích do Baltského, resp. Černého moře. Mimořádný význam mají lesy, a to nejen z hlediska produkce dřeva, ale i pro svou funkci vodohospodářskou, ochrannou a rekreační. V minulosti se zde dolovaly drahé kovy – zlato a stříbro – a rudy barevných kovů, dnes má oblast charakter průmyslově zemědělské oblasti.

Správní obvod Bruntál se rozkládá v západní části Moravskoslezského kraje. Na severovýchodě hraničí s obcemi spadajícími pod správní obvod Krnov, na východě s obcemi správního obvodu Opava, na jihovýchodě s obcemi, které spadají do správního obvodu Vítkov a na západě tvoří hranici obce správního obvodu Rýmařova. Na severozápadě a jihu hraničí s Olomouckým krajem.

Správní území zahrnuje celkem 31 obcí, což je třetí největší počet obcí spadajících do správního obvodu v rámci Moravskoslezského kraje. V obvodě jsou 3 obce, které jsou pověřenými úřady – Bruntál, Vrbno pod Pradědem a Horní Benešov.

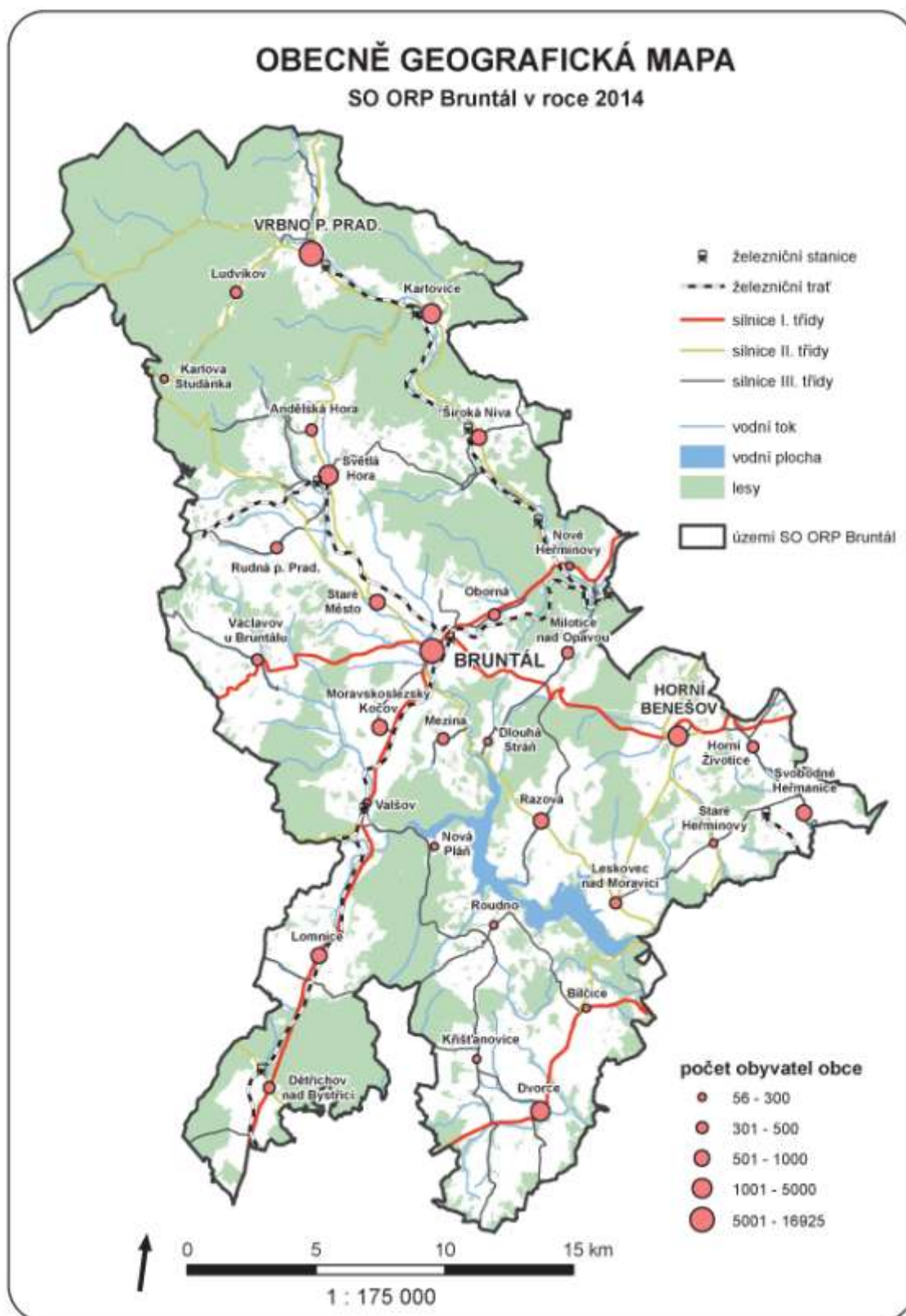
Sídelní struktura a počet obcí

Tab. 1 Struktura území

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	31	31	31	31	31	31	31	31
Počet částí obcí	56	56	56	56	56	56	56	56
Počet katastrálních území	52	52	52	52	52	52	52	52
Počet obcí se statutem města	3	3	3	4	4	4	4	4
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	62 953	62 949	62 949	62 937	62 941	62 940	62 946	62 963
zemědělská půda	27 793	27 679	27 667	27 657	27 654	27 646	27 644	27 789
lesní pozemky	29 359	29 357	29 353	29 346	29 363	29 366	29 376	29 423
zastavěné plochy	586	582	576	582	580	578	577	577
Hustota zalidnění (osoby/km²)	62,0	61,9	61,9	61,8	61,5	61,4	60,7	60,4

Mapa území

Obr. 1 Obecně geografická mapa území ORP Bruntál

Zdroj: Vlastní zpracování

2. ZHODNOCENÍ PRŮBĚHU DOSAVADNÍCH PRACÍ NA PROJEKTU V ÚZEMÍ ORP

2.1. Zhodnocení průběhu komunikace v území

2.1.1. Počet zapojených obcí v rámci SO ORP do projektu

Do projektu se zapojilo 30 z celkem 31 obcí. Míra zapojení jednotlivých obcí je různá, od aktivní účasti na jednáních až po prosté plnění základních požadavků projektu (vyplnění dotazníku apod.). Obecně lze přes počáteční rozpaky hodnotit účast obcí velmi pozitivně. S postupem projektu je chápání potřeby spolupráce obcí na vysoké úrovni.

V období od posledního oficiálního setkání starostů dne 5. 6. 2014 se uskutečnila tato jednání:

- Jednání MSH 21. 8. 2014, počet obcí: 11, téma jednání: Metodika MOS, vize, slogan, administrativní podpora obcí - dotazníky
- Fokusní skupiny k tématům:
 - Sociální služby: 15. 9. 2014
 - Školství: 23. 9. 2014, 29. 10. 2014
 - Odpady: 30. 9. 2014
 - Zaměstnanost: 20. 11. 2015

Tématem jednání fokusních skupin bylo: Upřesnění definice problémů. Problémový strom. Skupinová diskuse nad jednotlivými tématy byla pro tým velkým přínosem. Přínosné byly zejména názory odborníků z praxe, které plně podpořily výsledky analýz a přinesly celou řadu nových podnětů, jak se na jednotlivé problémy dívat. Shoda panovala zejména nad tím, že je důležité zaměřit se na problémy, které jsme schopni řešit.

- Jednání týmu: 4. 9. 2014, 13. 11. 2014, 28. 1. 2015
- Jednání starostů: 17. 12. 2014 Bruntál, počet obcí: 25, téma jednání: Dohoda nad způsobem spolupráce, byla nastíněna další témata spolupráce. Starostové se dohodli, že bude připravena varianta transformace stávajícího Sdružení obcí Bruntálska. Byla diskutována i konkrétní témata meziobecní spolupráce: Zřízení sběrných dvorů v obcích – zájem projevilo 10 – 12 obcí, cyklostezky – zejména jako spojnice obcí s vazbou na páteřní cyklotrasy, zmíněn Projekt Střecha Evropy a existence PD, na kterou se dá navázat, elektronické aukce, průmyslová zóna v Bruntále.

- Jednání starostů: 17. 1. 2015 MSH Bruntál, počet obcí: 13, téma: Dohoda nad společným projektem na snížení vzniku odpadů.
- Jednání starostů: 24. 2. 2015 Dvorce
Dohoda starostů na vytvoření nového DSO Bruntálsko, protože transformace stávajícího DSO nebyla doporučena právníky, z důvodu nejasné historie a členství obcí mimo ORP Bruntál.
Prezentace Ing. Valentové k projektu na snížení vzniku odpadů a možnosti získání dotací.
Předání informací z Regionální stálé konference, jejímž stálým členem za území je Ing. Rys, MBA.
- Exkurze do Mikulova: 2. – 3. 4. 2015, počet obcí: 9
Exkurze pro starosty byla zaměřena na ověření výsledků zapojení obcí do Inteligentního systému nakládání s odpady v Mikulově, kde již systém má výsledky a návštěvu spalovny odpadů v Brně v návaznosti na společný projekt na snižování odpadů v území.

2.1.2. *Postoje starostů jednotlivých obcí k možnému prohloubení meziobecní spolupráce*

Motivující starostové zjišťovali při osobních rozhovorech se starosty jejich zájem o prohloubení spolupráce, popřípadě důvody jejich nezájmu. Z celkem 31 oslovených starostů se jich 30 zapojilo.

Možné směry spolupráce jsou nastíněny v souhrnném dokumentu pro zpracovávané oblasti, navíc byly definovány některé další, jejichž výčet v žádném případě není konečný:

- rozvoj cyklodopravy
- elektronické aukce
- dopravní bezpečnost a obslužnost
- cestovní ruch

2.1.3 *Zhodnocení výsledků „Analýzy území z pohledu meziobecní spolupráce a návrhy na její možné prohloubení“*

SMO zpracoval analýzu území z hlediska existujících svazků obcí a jejich fungování. Na základě této analýzy svaz doporučil jako vhodný svazek obcí pro meziobecní spolupráci Mikroregion Slezská Harta.

2.1.4. Charakteristika průběhu procesu přípravy právních dokumentů pro potřeby DSO v území

Na základě analýzy území z hlediska existujících svazků obcí a jejich fungování byli starostové dotazováni na informace ohledně jejich preferencí z hlediska fungování svazku a přípravy dokumentů DSO.

- Do dotazování se zapojilo 19 obcí.
- Na základě výsledků dotazování SMO zpracoval návrh stanov DSO, smlouvu o založení svazku.

2.1.5. Zhodnocení konkrétních aktivit vedoucích k formování nové meziobecní spolupráce v území

Na jednání starostů dne 17. 12. 2014 bylo se starosty dohodnuto, že bude vhodnější vytvořit nový svazek obcí, který by pokrýval celé území SO ORP a lépe tak plnit svou úlohu. Svazek tak také bude úzce provázán s činností MAS. Proto byla zahájena příprava dokumentů pro vytvoření svazku, které budou předloženy na oficiálním setkání starostů ORP Bruntál dne 23. 4. 2015.

2.2 Zhodnocení dosavadního průběhu projektu z pohledu motivujících starostů

Stručné shrnutí aktivity motivujících starostů v rámci SO ORP:

Motivující starostové se podíleli na realizaci projektu od samotného jeho počátku. V jeho průběhu došlo k navýšení jejich počtu ze dvou na tři díky většímu počtu obcí a díky komunálním volbám k výměně zástupce smluvního partnera (MSH).

Dosažené výsledky:

Výsledkem práce motivujících starostů je zlepšení komunikace v území a zvýšení povědomí o realizaci projektu a jeho cílech.

Způsob zapojení do přípravy návrhové části souhrnného dokumentu:

Motivující starostové se účastnili všech jednání týmu i fokusních skupin v průběhu přípravy návrhové části dokumentu. Doporučovali členy skupin a vedli jejich jednání. Zároveň o výsledcích přípravy informovali ostatní starosty.

Návrhy na další směřování meziobecní spolupráce:

- Pokračování v rozvoji meziobecní spolupráce i v dalším období

- Začlenění meziobecní spolupráce do strategií obcí a měst, MAS i DSO
- Hledání zdrojů a partnerů pro další rozvoj spolupráce
- Vytvoření nového DSO, jako instituce pro rozvoj spolupráce
- Rozvíjení dalších témat spolupráce
- Rozvoj spolupráce se sousedními ORP

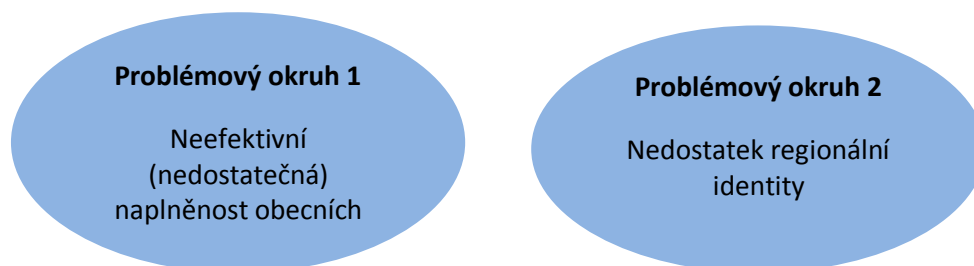
2.3 **Zhodnocení průběhu prací na návrhové části souhrnného dokumentu za území ORP**

Tvorba strategie pro jednotlivé oblasti zahrnovala analytickou část, v rámci které proběhla dotazníková šetření na obcích, studium dokumentace a veřejně dostupných materiálů, rozhovory. Následovala formulace problémových okruhů, a v rámci návrhové části, nástin variantních řešení meziobecní spolupráce. Proběhla projednání ve fokusních skupinách a na setkáních starostů. V další fázi došlo k rozpracování do cílů a opatření. Proběhlo vnitřní připomínkové řízení týmu s vybranými zástupci obcí. Jednotlivé cíle byly rozpracovány do první verze akčních plánů.

3. VÝSLEDKY ZPRACOVÁNÍ NÁVRHOVÝCH ČÁSTÍ V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ, SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, ŠKOLSTVÍ, VOLITELNÉHO TÉMATU (PŘÍPADNĚ AGLOMERACE) VČETNĚ UVEDENÍ HLAVNÍCH VÝSLEDKŮ BENCHMARKINGU

Školství

Na základě provedených analýz byly stanoveny 2 problémové okruhy:

K těmto problémovým okruhům byly navrženy cíle, které mohou vést k jejich řešení.

Všechny definované cíle byly navrženy realizačním týmem a upřesněny jak návrhy odborné veřejnosti, tak zástupci dotčených obcí. Názory odborné veřejnosti i zástupců obcí byly získány na základě osobního setkání a prodiskutovány s členy předešlé fokusní skupiny.

Obdržené připomínky se zohlednily a následně zapracovaly do jednotlivých cílových oblastí. Výsledkem je stanovení celkem 6 cílů, které spolu vzájemně souvisí.

Cíl k problémovému okruhu 1:

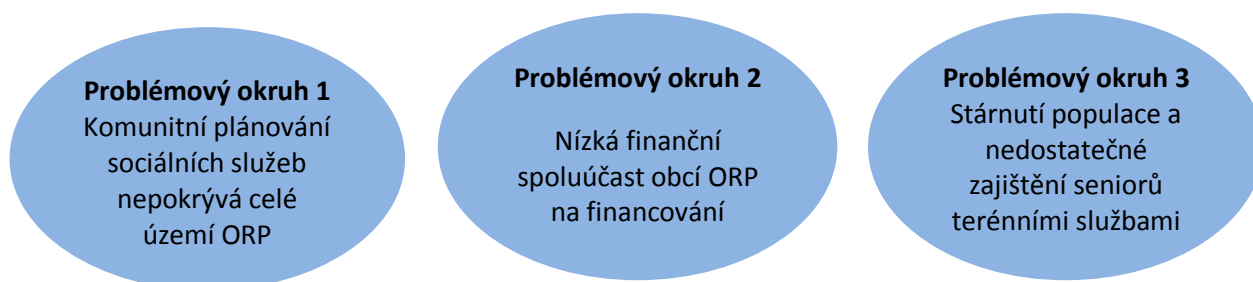
- Zavedení školských obvodů spádových škol.
- Podpora vzdělávání dětí/žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Vytvoření pozice regionálního projektového manažera pro oblast školství.

Cíl k problémovému okruhu 2:

- Podpora funkce komunitních škol/zavádění principů komunitních škol.
- Organizace kurzu pro získání základního vzdělání.
- Otevřené školy – zdroj nápadů a spolupráce.

Sociální služby

Analytická část vygenerovala 3 základní problémové okruhy:

Na jejich základě byl navržen nástin variantních řešení, který byl rozpracován do jednotlivých cílů, které jsou následující:

Cíle k problémovému okruhu č. 1

- Vytvořit střednědobý plán sociálních služeb pro území ORP Bruntál na 4 roky
- Vytvoření jednotného informačního systému sociálních služeb pro území ORP

Cíle k problémovému okruhu č. 2

- Vytvořit systém financování sociálních služeb na území ORP

Cíle k problémovému okruhu č. 3

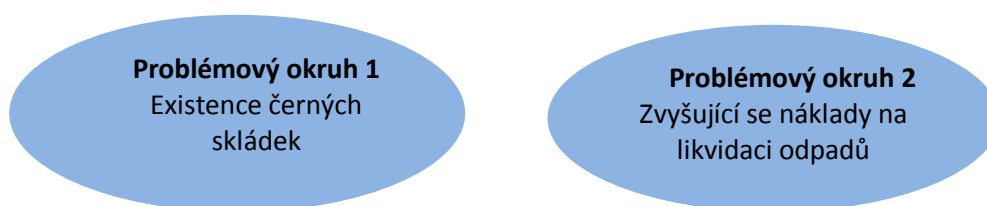
- Rozšířit místní a časovou dostupnost pečovatelské služby a osobní asistence

- Zřídít terénní odlehčovací službu a tísňovou péči

Realizace cílů bude probíhat prostřednictvím akčních plánů, jejichž první verze byla taktéž zpracována a obsahuje celkem 15 projektů resp. speciálních činností a aktivit na období 2015-2018.

Odpadové hospodářství

Byly definovány 2 problémové okruhy:

K definovaným problémovým okruhům byly přiřazeny cíle, jejichž postupným naplňováním může dojít k vyřešení či překonání problému.

Všechny definované cíle byly navrženy realizačním týmem a upřesněny jak návrhy odborné veřejnosti, tak zástupci dotčených obcí. Názory odborné veřejnosti byly získány na základě osobního setkání a prodiskutování s členy fokusní skupiny. Výsledkem je stanovení celkem 6 cílů, které spolu vzájemně souvisí.

Přiřazení cílů k problémovým okruhům:

Problémový okruh 1 - Existence černých skládek

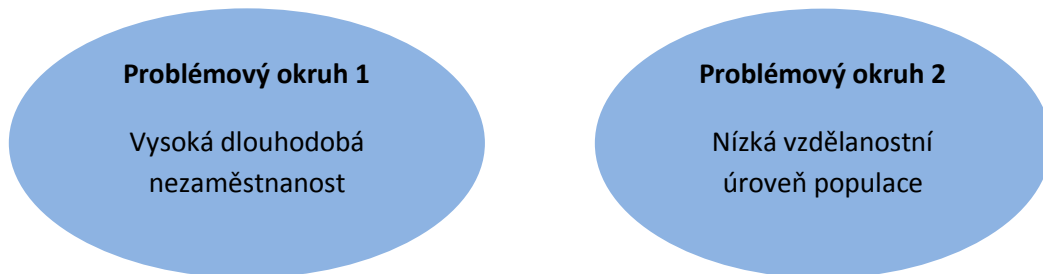
- Vybudování nových sběrných dvorů či míst
- Informovanost obyvatel
- Zapojení podnikajících fyzických osob do systému sběru odpadů

Problémový okruh 2 - Zvyšující se náklady na likvidaci odpadů

- Snížení množství produkovaného odpadu a optimalizace umístění a množství nádob
- Domácí kompostování
- Rozšíření sítě pro zpětný odběr odpadů

Zaměstnanost a podpora podnikání

Analytická část vygenerovala základní problémové okruhy:

Na jejich základě byl navržen nástin variantních řešení, který byl rozpracován do jednotlivých cílů:

Cíl k problémovému okruhu č. 1:

- Vytvořit koordinační jednotku v ORP
- Vybudovat průmyslovou zónu

Cíl k problémovému okruhu č. 2:

- Provázat ZŠ a SŠ v ORP s místními podniky
- Vytvořit podnikatelský inkubátor

Realizace cílů bude probíhat prostřednictvím akčních plánů.

4. ZHODNOCENÍ AKTIVIT V OBLASTI PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU

„ADMINISTRATIVNÍ PODPORA MALÝCH OBCÍ“

V rámci projektu proběhlo šetření mezi starosty, předkládáme níže vyhodnocení „záznamníku“ k uvedenému tématu.

Z tohoto záznamu vyplývá, obce jsou zvyklé zajišťovat si agentu vlastními silami nebo prostřednictvím externího dodavatele. O zajištění služeb prostřednictvím DSO projeví zájem

pouze v oblasti dotačního poradenství (10)¹, a to zejména průběžné konzultace a metodické pomoci, za to upřednostňují platbu za provedený úkon.

Obce preferují především průběžné konzultace daných témat a financování prostřednictvím vytvoření dotačního titulu pro financování DSO zajišťující službu, zároveň jsou připraveny podílet se na finanční spoluúčasti za stávajících podmínek.

¹ Jsou uváděny pouze množství od 10 obcí a více.

Preferovaný způsob zajištění dané agendy							Rozsah poptávané podpory a spolupráce				Způsob financování						
Okruh podpory a spolupráce	A. Sami interně, vlastním odborníkem		B. Smluvní zajištění ve spolupráci s jinou obcí		C. Smluvní zajištění na komerční bázi		A. Metodická podpora jednorázová	B. Metodická podpora soustavná	C. Průběžná konzultace	D. Vyžadují kompletní zajištění služby	Přípravenost k finanční spoluúčasti za stávajících podmínek			Nastavení jiných forem financování ze strany státu			
	Volným zástupcem	Zaměstnancem	DSO	Partnerská dohoda	Právnícká osoba	Fyzická osoba					Plná úhrada z vlastních zdrojů obce	Prostřednictvím paušálního poplatku DSO (zajišťující obce)	Platba za každý provedený úkon (dle kalkulace DSO, zajišťující obce)	Příspěvek z RUD určený pro DSO zajišťující službu + aktivací poplatek obce	Plně financování podlétem z RUD určené pro DSO zajišťující službu	Zpětná úhrada DSO zajišťující službu ze strany státu	Vytvoření dotačního titulu pro financování DSO zajišťující službu
1. Právní podpora	7	5	4	4	16	6	1	6	10	0	4	1	8	0	0	4	10
2. Ekonomické agendy	3	25	0	0	0	0	3	8	5	2	3	3	5	0	0	9	13
3. Dotační management	17	7	10	4	12	9	3	7	9	9	3	5	16	0	0	5	19
4. Veřejné zakázky	17	8	6	1	14	10	7	5	10	3	6	4	8	0	1	5	13
5. IT podpora	5	4	2	2	12	14	3	8	4	3	15	1	8	0	1	4	5
6. Technická a stavební podpora	11	4	1	2	15	13	5	3	6	2	4	0	10	0	1	6	13
7. Rozvoj obce	16	11	4	3	6	1	9	4	8	2	7	2	10	1	2	3	15

5. PREZENTACE PŘIPRAVENÝCH PRÁVNÍCH DOKUMENTŮ

V rámci projektu byly na základě starosty zpracovaných metodických listů připraveny SMO dokumenty k vytvoření DSO na území ORP:

- Návrh na zápis dobrovolného svazku obcí do rejstříku svazků obcí
- Stanovy dobrovolného svazku obcí
- Příloha č. 1 ke stanovám dobrovolného svazku obcí
- Smlouva o zřízení dobrovolného svazku obcí

Seznámení s připravenými právními dokumenty k založení nového dobrovolného svazku obcí a následné projednání těchto dokumentů bude uskutečněno na setkání starostů.

6. NÁVRH PROHLÁŠENÍ O VZÁJEMNÉ SPOLUPRÁCI OBCÍ

Právně nezávazné společné prohlášení obcí deklaruje potenciální zájem obcí o vzájemnou součinnost v rámci SO ORP, které zúčastnění představitelé, jež s touto myšlenkou souhlasí, mohou podepsat na setkání starostů.

7. ZÁVĚR

Závěrem lze konstatovat, že od počátku projektu došlo k posunu ve vnímání spolupráce obcí od počáteční nejistoty po současné chápání potřeby spolupráce celého regionu, které může být v dalším období zdrojem úspor personálních i finančních, představovat lepší využití místních i externích zdrojů a umožnit lepší prosazování společných zájmů na vyšších úrovních.

Byla definována témata spolupráce obcí, jak v projektu zpracovávaných oblastech, tak celá řada dalších. Pokud však má spolupráce obcí opravdu probíhat na co nejlepší úrovni a splnit očekávání, která jsou do ní vkládána, je nutné, aby byly ze strany státu vytvořeny podmínky, které by spolupráci podpořily. Jde především o finance na lidi, kteří se musí spolupráci aktivně na plný úvazek věnovat. Obce se také samozřejmě hodlají podílet na konkrétních společných projektech.